

CHANSON

POTRET PLOUILLAU.

Var ton : *Adieu, Pontrëo.*

M'AM bije speret da gompren, evel a meus
fantazi,

Me a vije n'em impliet da zonet da gomposi
Eur c'himiad leun a c'hlac'har, grêt da gons-
crivet yaouanq

Odeustennet arbillet duebars er blavez prezant.

Ebars er bla mil eis cant c'hoec'h, a bemp a
vis guengolo,

E zeo digueet adare eus a baros Plouillau

Tud yaouanq evit an arme, tud eus ar re der-
rupla;

Glac'haret ê o oll ligne, p'o guelont o partia.

Da bartiagant an actif ne zeus qen nemet pêvar:
Ervoanic Jacob, eus ar bourg, ha Guiljan ar
Meledar,

Ha Yannic Prat eus ar Goajou ha Pipi an Aveant:
Pêvar den eus ar re vrava, corfou caer ha tud
vaillant.

Ervoanic Jacob a lare en deiz-se d'e gamarad:
Emâ a zo un devez trist hac a ra din calonad!

Guelet va mam baour o vouela, ha va zad qès
desolet !

Va c'halonic ebars em c'hreizzo dija qazi rannet.

Calz a zonchfe dê, marteze, penos e ven ur
poltron ,

Em be aoun rac eun ten fuzuil pe rac ur vouled
canon ,

P'otramant aoun rac ar fatig, o vale dre an
hentchou ,

Pe gousqet var ur guele can ebars er c'horde-
gardou.

Douguen va dillat var va chouq, va fuzil ha
va zabren ,

Bale bemde a guêr da guêr dre ar fanq hac ar
vouillen ;

Ha goude e fin va beach rancout marteze campi,
Pe gousqet var an douar yen, pe otramant bi-
voaqi.

Tor o deus an neb a sonch se ; ma c'halent
lenn em c'halon

Evit guelet va bolonte ha va inclination ;

Ma na fofte nemet va goad ; me en scuillfe tout
joaüs

Evit souten hon Impalaër, un tad qer caran-
tezus !

Piou na gombatfe qet hardi gant un Impalaër
christen ?

Ur gaus qer just hac e bini a zo facil da zouten,

Pa zomp memproù da Jesus-Christ, soudarded
an Avel,
Bugeal da Zoue an Tad, templou d'ar Speret-
Santel.

Arça eta, camaradet, qenta quittat eus hor
c'hontre,
Demp ni da ilis Plouillau da suplia hon Doue
D'or preservi demeus goal chanç pa vezimp en
armeou,
Ha da gonsoli bars er guêr hon tadou hac hor
mamou,

Adieu dêc'h, Autrou Sant-Millau, patron eus
ar baros-mâ ;
Adieu, qerent ha mignonet, cessit brêmâ da
vouela :
Pedit Doue hac ar Verc'hes da gavet soign
ac'hanomp,
Hac hon Æl-mad d'hor c'hunduo partout e lec'h
ma zefomp.

Adieu, va mab, va esperanç, eme an tad
dezolet ;
Piou a gonsolo da dud paour goude ma vi partiet ?
Pa vîn accablet gant cosni, me vo clêvet o laret,
Ma vije va mab qès er guêr, en dije va soulajet.

Clêvit ar vam o qimiadi ive digant e buguel :
Deus amâ c'hoas ma c'hambassin ur vech qent
eguet mervel ;
Aben ma retornid'arguêr me vo êteus ar bed-mâ

Deus amân etrê va divrec'h evit ar vech diveza.

A guichen ar moment fatal ma c'heus tennet
d'ar billet ,

Bemnos vel ma fot din cousquet , me a seblant
da velet

O tont deus ar gombat sanglant, var eur chariot
blesset ,

Petolet en eun hospital, gant an oll abandonet ,

Ar soudard yaouanq contristet, c'hoas qent
eguet partia ,

Evit essât o c'honsoli a lavar, en eur vouela :

Tavit, va zad ha va mam baour, ha bevit en
esperanç :

Doue, tad a visericord, a so bras e brovidanç.

Goudemavo fin d'ar brezel hagoneet ar victoar,
Gant graç doue hac ar Verc'hes, e vezo fin d'ho
glac'har ;

Evit merq eus hor vaillantis, gant lore deus hon
tocou ,

Ni a zitroyo prest d'arguêr evit sec'hi ho taelou.

Adieu da baros Plouillau ha d'e oll habitantet,
Adieu d'hon oll anaoudeguez , ha qerent, ha
mignonet :

Ha ma na memp qet ar boneur er bed-mâ d'en
em velet ,

Graç deomp ebars er barados assambles d'en
em gavet.

FIN.

GUERZ

VAR SUJET DISTRO UN DEN YAOUANQ

PARTIET GANT AR GUENTA REQUISITION.

Var ton : *Va Flaneden zo caled.*

TOSTAIT oll, tud yaouanq, ha qemerit true
Ouz ar blaneden bonner a boez var va bue ;
Deut da guemesq ho taelou assambles gant va re,
Da zoulaji va foanniou, deut da voela varne.

Cetu deg vloas tremenet ma zòn bet contraignet
D'abandoni va c'herent, va douç, va mignonet,
Evit monet d'ar brezel da zouguen ar armo
E faveur al liberte voa promet d'am bro.

Abaoue qeñt all amzer, n'alfen qet lavaret
Pet combat ha pet poanniou a meus-me anduret.
Tri c'hant leo am separe eus va c'herent nessa,
Ha na meus bet diouto-qêlou an distêra.

E creiz ar c'harnach bemde va buez exposet,
Unan demeus va diouvrec'h erfin a meus collet,
Hac evit oll recompañ e meus bet va c'honje,
Hep receo nep pansion da veva em c'hontre.

C'hoas laouen o tilezel servich ar Republiq,
N'en deo qet deut va speret da gompren er fatiq
Eus an hent hir ha poannius am boa-me da ober
Aroc guelel va zud qêr hac êruout er guêr.

Collet a meus ar gallout da rêi sicour d'am zad,
Hac, o tivoeret va brec'h, n'allin mui labourat,
Brêmâ va zud am mago, pa meus-me c'hoas ar chanç
M'o deus leve hac arc'hant ebars en abondanç.

Cetu me dija êru tostic demeus ar guêr ;
Gant ar joa ouz va gûelet an oll a ray dîn cher.
Va zad, va mam, va c'herent, breudeur ha c'hoarezet,
Ha va mestrezic fidel, a vo boll ravisset.

Bonjour d'êc'h, ô va c'hontre ! eurus en em gavàn
Gallout c'hoas ho contempli, dont da vervel amàn.
Va c'halon gant ar joa vras em c'hreiz zo seziet
O tostot demeus an ty el lec'h mon bet ganet.

Mes oc'h antreal enni, e zòn bet trubuillet,
Un den dianav dîn-me en deuz dîn lavaret :
Eruet fall oc'h amàn ; sortiit va mignon ;
Ne mâ get ar mestr er guêr ne po get aluzon.

Souezet bras o velet n'anaveyen hini
Touez quenliez personach a voa o rên en ty,
E meus-me prest respontet : ententit va rêson,
Me n'en don get deut amâ da glasq an aluzon.

Clasq a ràn va c'herent qer er plaç m'ôn bet ganet ;
Al lec'h-mâ a zo dezo, amâ òn bet maguet.
Lavarit dîn, me ho ped, pelêch en o c'havìa :
Ne zelot netra qer dîn evit va c'hontantîn.

An den-mâ a zo follet, int commancet crial :
N'en dê get mab d'hor mestr-ni ; ret eo er chasseal.
Guêlet ho pije neuze eur vanden mevellien
O tiredec gant bizier dam chasseal souden.

O sortial gant glac'har ha beuzet em daelou,
Da glasq va zud elec'h all, pe clêvet ô c'hêlou,
En hent e zòn bet scòet vel gant eun tol curun,
Pa meus-me anaveet voa collet hor fortun.

Souden e meus rancontret va c'hoar ar yaouanqa,
Eur zac'hic staguët outi, o c'houlèn e bara.
O clasq compren ar maleur varnonp-ni digûezet,
Va speret zo bet troublet, ha va c'halon mantret.

O Doue oll-buissant ! roit dîn hoc'h asistanc,
Roit dîn an nerz da glêvet penos ho Providanc

E devez bet prometet, evit ma c'hastia,
Ma zomp-ni bet reduiset er stad an horrupla !

Va c'hoaric paour, me ho ped, soulajit va mizer ;
Hast bras a meus da glévet qêlou deus va zad qer,
Hac eus ar vamic tener e devez hor savet :
Mervel a rân en defot o zerc'hel ambrasset.

Siouas dit, va breuric paour ! ne oufes qet compren
Peguen bras eo hor maleur, peguer bras hon augen...
Allas ! ouспен hor madou a renqomp divoeret :
Hor c'heren carantezus zo bet deomp ravisset.

En despet d'al lezennou grêt gant ar Republiq,
Hon tad voa chommet fidel d'an Ilis Catholiq,
Rac-se gant an tyrantet e zeo bet condaouet
Da bignat var ar chaffot vit beza dibennet.

Prestic goude, hor madou a zo bet confisqet,
Hac ive, prestic goude ! siouas ! in bet guerzet.
Consumet gant ar chagrin deus qement a gollo,
Hor mam a zo bet neuze scôet gant ar maro.

Cessit, va c'hoar, da barlant ; cessit d'am dezoli,
Re a meus var an douar a dourmant hac anui,
Er moment mac'h esperen commanç beva eurus,
En em gavân, va Doue ! muyoc'h muy maleurus.

Goude beza servichet ar Republiq ingrat,
E deus, d'am recompansi, guillotinet va zad,
Laqet va mam da vervel dre nerz an dizesper,
Ha guerzet va oll vadou ; n'em bo nemet mizer.

Diouz an tourmanchou garo a stourm ous va speret,
Pelec'h caout soulajamant, pelec'h cavet remed !
Ar plac'h e deus captivet a bel va zantimant,
A zoulajo va hirvoud gant e c'homzou charmant.

Varzu va mestrezic e zân gant esperanç
Caout en e fidelite remed eus va zouffranç :
Bonjour d'êc'h, va rouanez, cetu me deut er vro :
Ancouët eo va oll boanniou, mar am c'harit atao.

Me zò FANCHIC, ho mignon, distro eus ar brezel,
Hac a so en peb amzer chommet d'èc'h-u fidel.
Demeus va oll garantez ebars en hoc'h andret
E meus bremâ esperanç beza recompancet.

Petra, pagur qèz reuzeudic! clasqit-u em c'hever?
Biscoas ne meus o qüelet, na deziret ober;
Biscoas ne meus ho caret, na birviqen n'er gràn,
Ha cetu, en bêr gomzou, ho setanç diveza.

Me zo an den maleurus, ne gafet qet e bar.
Mil guech milliguët an heur m'ou deut var an douar!
Oll gouliau va c'halon zo nêve digoret,
O veza bet rebutet gant va muya caret.

Va mestrez ouz va gûelet couezet en paourente,
Nijet e fromessaou, nijet e c'harante.
Esperanç va eurusted, allas! zo tremenet
Evel ma ra un ure en nôs dre hor speret.

An exempl-mâ, tud yaouanq, a deu d'oc'h instrui
Peguen dister ar bed-mâ, leun a ingrateri;
Epad ma zoc'h pinvidiq, gant an oll oc'h caret;
Mes mar tro rod ar fortun.... adieu ar mignonet!

Petra ràn vâ ar douar? collet va mam, va zad,
Va mestrez ha va madou, va brec'h da labourat,
O vervel pe o veva er c'hoad gant al loëned,
Rin guell eguet implori amâ faus mignonet.

Er c'hoajou an tevalla o tont d'en em guzat,
Maguet vin gant va glac'har, hac eus va daoulagad
E tiredo an daelou da drec'hi vâ zec'hed,
Betec ar moment eurus ma quittain ar bed.

En despet d'an injustiç a eprouvân hirio,
Me bedo a greiz calon evit boneur va brô :
O va Douel deurvezit renta, dre ho puissanç,
Ar boneur, al liberte d'am brô guër eus a Franc.

E Montroulez, e ty LÉDAN, rue ar Pave.

